

Skaperen

16+

Innledning

Om verktøyet

«Jakten på sammenhengen – Bibelifokus» er et trosopplæringsverktøy i Acta – barn og unge i Normisjon. Verktøyet har sitt opphav fra regionene Vestfold/Buskerud og Telemark, og er etter hvert blitt et nasjonalt konsept som hele organisasjonen samarbeider om.

Målet er at det skal bidra til en grunnleggende og helhetlig trosopplæring for våre medlemmer fra de begynner på skolen til de er ferdige med ungdomstiden. Verktøyet skal være enkelt i bruk for leder – og gi god, spennende, relevant og alderstilpasset undervisning for deltakerne.

Aldersgruppene det er utviklet samlinger for er 1–4 trinn, 5–7 trinn, 8–10 trinn og 16+.

Vi ønsker at barn og unge i organisasjonen vår, både på leirer, i smågrupper, i menigheter, i husfellesskap og i lokallag skal få bli kjent med «den store historien». Den begynner med Gud som skaper og ender i håpet vi har i Jesus Kristus, det evige livet med Gud.

Vår visjon er:

«Med Bibelen i fokus oppdager vi at vi er Guds barn, forstår vi at Guds kjærlighet gjelder alle, opplever vi at Guds ord er relevant og vi blir inspirert til å leve som disipler av Jesus Kristus.»

«Jakten på sammenhengen – Bibelifokus» er delt opp i seks semestre/tema med totalt 36 samlinger pr. aldersgruppe (og 216 samlinger fordelt på hele aldersspennet).

Temaene er:

Skaperen	Kirken
Sammenhengen	Disippelliv
Jesus	Guds rike

Hver samling inneholder forskjellige elementer, avhengig av aldersgruppe. Hvor god tid man har på samlingene og deltakernes behov vil

varierte fra gruppe til gruppe og leir til leir. Vi ønsker at du skal bruke det du ser er nødvendig og nyttig i din sammenheng – men vi vil anbefale å alltid ta med Bibellesning, andakt og bønn.

Om dette heftet

Overskriften for dette heftet er «Skaperen». Under denne ligger ulike tema med utgangspunkt i Bibelens skapelsesfortellinger. Vi får tegnet et bilde av Gud som står bak alt som finnes – og som definerer vår verdi og vårt kall. Men vi løfter også blikket og ser mer – for Gud er i tillegg «hellig» og vi får kalle ham «Far»! Wow!

Innholdet i dette heftet er tilpasset aldersgruppen 16+ og hver samling inneholder referanse til en bibeltekst, input, spørsmål til samtale, en utfordring og praksis. I tillegg er det flere bibeltekster man kan benytte seg av om man ønsker å dykke litt dypere ned i tematikken. Da kan for eksempel to og to gå sammen for å lese en av tekstene, snakke om den og fortelle det for de andre i gruppa.

Spørsmålene er ment som en hjelp til samtale. Det er ikke nødvendig at alle spørsmålene går igjennom. Det viktigste er at samtalen går naturlig. Ukas utfordring er ment som en utfordring til å leve det daglige disippellivet gjennom uka.

Praksisene er ment som en hjelp til å praktisere det som er snakket om. De vil også gi deltakerne erfaringer av, og mulighet til å reflektere rundt, kirkens tradisjonelle trospraksiser.

Lykke til med semesteret! Vi håper dere får god nytte og glede av dette trosopplæringsverktøyet!

Christian Otto Ruge
Redaktør

Redaktør:

Christian Otto Ruge

Redaksjon:

Margrethe Frydendal Kollerud
og Line Marie Røsstad Løge

Skribenter/bidragstere:

Tema 1: Gunn Marit Selle (Acta, Region Telemark)
Tema 2: Eirik Fjeld (Acta, Region Telemark)
Tema 3: Torstein Fjeld (Acta, Region Telemark)
Tema 4: Lindy Elise Hansen (Normisjon, Region Rogaland)
Tema 5: Torunn Fjelde Hansen (Normisjon, Region Rogaland)
Tema 6: Torunn Fjelde Hansen (Normisjon, Region Rogaland)

Design:

Hanne Liv Gyllander

Bilder:

Stock.adobe.com

Digitaltrykk:

Norsk Aero AS

Utgitt:

Mai 2018

Innhold

- 1 Skapelsen 6
- 2 Menneskeverd 8
- 3 Forvaltning 10
- 4 Syndefallet og synderen 12
- 5 Gud er hellig 14
- 6 Gud er vår far 17

Kompis er Actas fastgivertjeneste for unge og studenter.

Ved å gi til Kompis støtter dere Normisjon og Actas internasjonale arbeid. Misjon i utlandet er en stor del av vårt arbeid, og i Kompis ønsker vi å gjøre misjon til en naturlig del av ungdomsarbeidet i lokallag og på leir. Denne målsettingen passer ypperlig til Actas visjon, som er «grensesprengende fellesskap der barn og unge møter, følger og ærer Jesus Kristus». Det er fine ord med mange muligheter!

Som kristne er vi både kalt til å dele evangeliet om Jesus Kristus, og å gi videre av det vi selv har fått. Derfor er en av målsettingene i Kompis å løfte blikket – utover de fysiske landegrensene. Jesus gikk til de aller fattigste i samfunnet, og det ønsker vi at dagens ungdom også skal få være med på! Å være et misjonerende fellesskap handler ikke kun om å forkynne på ungdomsklubben eller på leir. Det handler også om å gjøre noe i praksis. Kompis er perfekt i så måte: konseptet er konkret, og vi erfarer at det er enkelt å engasjere seg i prosjektet.

Om Kompis-prosjektet

I Kompis bytter vi prosjekt med jevne mellomrom, og i årene fremover er vi i India og Bangladesh. Begge land preges av enorme forskjeller mellom fattige og rike, og av 263 millioner ungdommer mellom 15–24 år er det kun 1 av 4 som kan lese og skrive. Korrupsjon, menneskehandel og tvangsarbeid er i tillegg svært utbredt, og preger særlig ungdommer fra etniske minoritetsgrupper.

Med bakgrunn i disse utfordringene satser Kompis på skolegang for ungdommer. I Bangladesh støtter vi Martin Luther College, og i India samarbeider vi med en lokal organisasjon om yrkesskolen Lahanti. Begge skolene er tilrettelagt for fattige landsby-ungdommer som ikke har råd til å betale for skolegang på egen hånd. Derfor hjelper Kompis til, og pengene vi samler

inn dekker stipender, internatopphold og skolemateriell. For 50 kroner/mnd. gir man stipend til en student, og for 200 kroner/mnd. dekkes boutgiftene på internat. Utdanning er livsviktig, og for mange er skolegang den eneste muligheten de har til en trygg fremtid.

Bli et KOMPIS-lokallag!

Kompis er en givertjeneste, hvor ungdom fra 18+ kan tegne avtalegiro og dermed gi et fast beløp til Kompis-prosjektet hver måned. Det betyr imidlertid ikke at ungdom under 18 ikke kan engasjere seg! Flere Acta-lag – og leirer gir allerede kollekt til Kompis, og mulighetene er mange for å engasjere barn og unge for misjon. Vår erfaring er at det å gi ikke kommer av seg selv: Det må læres, og gode vaner etableres tidlig. Derfor har vi utviklet materiell som enkelt kan brukes for ulike aldersgrupper:

Misjonspakka: Inneholder bilder fra felt, Kompis-filmer og tips til innsamlingsaktiviteter. Pakka er gratis, og kan lastes ned her: www.blikompis.no

Kompis-filmer: Ligger både på Kompis sin egen nettside og nedlastbart på YouTube (søk opp acta kompis og se spennende prosjektfilmer fra felt!)

Kompis-nettside: www.blikompis.no inneholder mer utfyllende informasjon om prosjektet, bilder- og film fra felt, samt en egen blogg-spalte som jevnlig oppdateres.

Følg Kompis på sosiale medier: @blikompis på Instagram og på Facebook-siden Kompis.

Har dere spørsmål kan disse rettes til Kompis-konsulenten (acta@normisjon.no).

1 Skapelsen

Hensikt med samlingen

Forstå at det ikke trenger å være en motsetning mellom vitenskap og kristen tro.

Input

Det sies at alt startet med et smell.

Hvem var der da det smalt? Hvem sørget for at det smalt? Eller smalt det i det hele tatt?

Skapelsen er et tema som gjør noen frustrert, noen redde og noen begeistret. I Bibelen står det to skapelsesfortellinger som har litt forskjellig vinkling. Den ene beskriver skapelsen i trinn i løpet av dager, den andre har mer fokus på menneskets plass i skaperverket. Begge forteller at det var Gud som skapte og at Gud satte mennesket inn i skaperverket for å bruke det og leve gode dager der.

I mange sammenhenger kan man oppleve at skapelsestanken blir gjort narr av, og får høre at overveldende mengde bevis peker på at jorda ikke ble skapt på 6 dager som det står i den første skapelsesberetningen og at derfor hele kristendommen er tull. Men må det være sånn? Er det sånn at vitenskap og kristen tro ikke går sammen? Noen forsøker iherdig å få det til å se sånn ut, men det er jo ikke det som er tilfellet. Munker for flere hundre år siden var langt framme i det å forske på natur og finne sammenhenger. Ole Hallesby, som var en kjent konservativ teolog i vår sammenheng, skriver i 1921: «Det viser seg

Bibel: 1. Mosebok 2,4–23.

at det ikke er noen motsetning mellom den kristelige skapelsestro og den evolusjonslære, som nøkternt holder seg til kjensgjerningene. Tvert om kaster de gjensidig lys over hverandre. Evolusjonslæren kaster lys over Guds skapelse. Vi får se at evolusjon og skapelse har gått hånd i hånd, helt fra urstoffet ble skapt. For hver skaperakt la Gud ned slumrende krefter i det skapte, som så utviklet seg innenfor et gitt område til en rikdom av arter og former».

Kristne tror at Gud har skapt mennesket i en særstilling og noe av det som skiller oss fra dyrene er jo hjernen vår og evnene til å tenke, forske og undre oss. Hjernen er en gave fra Gud og vi har fått den for å bruke den. Også når det gjelder å forske på naturen og skaperverket. Jesus svarte bl.a. dette da han fikk spørsmålet om det viktigste budet: «Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din forstand.» Hva vil det si å elske Gud med all vår forstand? Det kan kanskje bety at vi skal bruke forstanden vår til å utforske Gud og hans skaperverk?

Blir Gud mindre jo mer vi lærer om hvor fantastisk alt henger sammen i naturen? Eller skaper det begeistring for hvor stor Gud er?

Det er nok ulikt syn på dette blant kristne. Noen mener at alt rakner om ikke de første sidene i Bibelen er nøyaktig beskrivelse av hvordan Gud skapte jorda. Andre vet ikke helt hva de skal tro fordi de gjerne vil tro på

Bibelen, men ser at vitenskapen har mange gode argumenter. Så er det mange som ikke ser noen motsetning mellom vitenskapen og at Gud står bak og har skapt verden.

Spørsmål

1. Hvordan snakkes det om skapelse på din skole/jobb?
2. Hvorfor tror du noen blir redde, frustrert eller begeistret av temaet?
3. Kjenner du på noen av de samme følelsene?
4. Er det viktig for deg å skjønne sammenhengene mellom vitenskap og Bibelen?
5. Er Bibelen en naturfagsbok?
6. Hva tror du Bibelen vil fortelle oss om skapelsen?
7. Hva tenker du Jesus mente med at vi skal elske Gud av all vår forstand?
8. Blir Gud mindre eller større for deg etter hvert som vitenskapen oppdager nye ting?
9. Hva betyr det for deg at Gud er skaper?
10. Skaper Gud fortsatt? Gi eksempler.
11. Må en forstå alt for å kunne tro på Gud?
12. Hvordan kan man samtale med mennesker som synes kristendommen er tull bl.a. pga. skapelsesfortellingen?

Ukas utfordring

Vær bevisst på skaperverket frem til neste samling. Ta deg tid til å undre deg over det komplekse og avanserte i naturen.

Andre bibellekster

1. Mosebok 1,1–31
Johannes 1,1–14
Matteus 22,37–38
Salme 8

Praksis

Les 1. Trosartikkel sammen, og lær den utenat. Hva står det her om skaperverket?

Om dere har tid og lyst kan dere gjerne se denne filmen sammen:
<https://goo.gl/wpGw82>

2

Menneskeverd

Hensikt

Forstå at kristen etikk gir mennesket verdi.

Bibel: Johannes 3,16:

«For så høyt har Gud elsket verden, at han ga sin eneste sønn for at hver den som tror på ham, ikke skal gå forta, men ha evig liv».

Input

Menneskeverd er noe som synes å være allment akseptert. Alle mennesker har en verdi. Det betyr i praksis at rase, religion, hudfarge, etnisitet osv. ikke har noen betydning for verdien vi har som mennesker. Men hva er verdi?

Verdi blir definert av Store Norske Leksikon som kvaliteten ved noe(n); det som er godt ved noe(n). Vi sier gjerne at ting har instrumentell verdi og mennesker har egenverdi. Mennesket har altså en verdi i kraft av å være til – i motsetning til ting som kun har verdi i kraft av å være et middel eller årsak til å realisere noe med egenverdi.

Dessverre har det gang på gang gjennom historien skjedd mange ulike forbrytelser mot menneskeverdet. Det mest kjente er kanskje Hitlers opphøyelse av den ariske rasen og nedgradering av blant annet jøder og mennesker med homofil seksuell legning. Alle er i dag enige at dette var grusomme forbrytelser mot menneskeverdet og at vi i dag heldigvis lever i en

verden som ikke er slik. Men er det så lett? Blir det ikke begått forbrytelser mot menneskets egenverdi i dag?

Her er vi inne på spørsmål som omhandler etikk. Etikk er et stort og viktig tema, men enkelt sagt handler det om læren om moral og om å studere hvordan man bør handle i gitte situasjoner.

Et eksempel er bruk av ultralyd. Det er et verktøy for å kunne redde fosteret i en tidlig fase, men er mer og mer blitt et selekteringsverktøy. I følge menneskeverd.no tar 9 av 10 kvinner som får påvist Downs syndrom på fosteret sitt, abort. Hvor er menneskets egenverdi her og hva sier etikken om en slik selektering?

Norge forbyr aktiv dødshjelp nettopp fordi vi ønsker å opprettholde menneskets rett til å leve, men andre land i Europa mener mennesket har rett til å bestemme selv over sitt eget liv. De skal selv bestemme om de skal leve eller ikke. Etikken og menneskeverdet blir lett redusert i slike situasjoner der vi styrer over liv og død.

Spørsmål

1. Hva eller hvem er det som gir menneske verdi?
2. Når får mennesket verdi?
3. Kan vi miste vår verdi?
4. Hvorfor står mennesket i en spesiell posisjon når det kommer til egenverdi?
5. Har alle mennesker lik verdi?
6. Kan du, eller andre, minske eller øke din verdi? I tilfelle, hvordan?
7. Hvordan blir menneskets verdi påvirket av sykdom/omsorgsbehov/mentale problemer/alderdom mm?
8. Har du av og til tenkt at du er mer eller mindre verdt enn andre?
9. Hvorfor er etikk viktig?
10. Hva er det som kan påvirke vår moral?
11. Kan dere komme på steder i Bibelen som bekrefter at vi som mennesker har verdi?

Praksis

Sett dere i en ring. Øv på å be høyt ved å takke for den som sitter til høyre for deg. Takk for at vedkommende er skapt slik han/hun er. Oppfordre gjerne til å fortsette med slik takking på egenhånd.

Andre bibellekster

Salme 8,4–5
Salme 139,13–16
Matteus 5,43–48
1. Mosebok 1,26–30

Ukas utfordring

Se for deg klasserommet/lunsjrommet. Rangerer du de forskjellige menneskene? Har de forskjellig verdi i dine øyne? Hvis svaret på disse spørsmålene er «ja», øv deg på å tenke at alle sammen er like verdifulle.

3 Forvaltning

Hensikt med samlingen

Forstå at vi er skapt til å ta ansvar for skaperverket.

Bibel: Matteus 22,37-39.

Input

I den kristne tro har Forvaltertanken alltid vært sentral. Vi kan lese i Bibelen at Gud, så snart han hadde skapt menneskene og velsignet dem, sa: «Vær fruktbare og bli mange! Fyll jorden og legg den under dere! Dere skal råde over fiskene i havet og fuglene under himmelen og alle dyr som det kryr av på jorden.» Han ga oss ansvar for å passe på jorden vår.

Men forvaltertanken har endret karakter i våre dager.

Det kan begrunnes i Jesu ord om neste-kjærlighet som er viktig i evangeliene. Matteus 22 om de to store bud: «Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din forstand. Dette er det største og første bud. Men et annet er like stort: Du skal elske din neste som deg selv.»

Hva betyr det? Det dreier seg om solidaritet med, og rettferdighet overfor, andre mennesker. Ikke bare med vår nære familie og venner, men også med ukjente, både i vårt eget land og i andre deler av verden. Dette har faktisk noe med skaperverket og forvalteroppdraget å gjøre.

Det er i vår moderne tid dukket opp en problemstilling som var helt ukjent bare for et par generasjoner siden. Fordi vi mer og mer oppdager at vår forvaltning av jorda går ut over andre mennesker er nestekjærlighet blitt et viktig element av forvaltningen.

Det gjelder Vestens livsstil, som er både egoistisk og grovt urettferdig. Vi tar ut mer ressurser enn noen gang og belaster jorden utover dens tålegrense. Jorda har feber, den reagerer med global oppvarming, med klimaendringer, og det går hardest ut over de som har minst. Er det rettferdig? Og hva med kommende generasjoner, våre barn og barnebarn, dersom vi ikke klarer å stanse den globale oppvarmingen?

Ett av problemene er at produksjon og forbruk krever energi. Fossil energi – olje, kull og gass – gir CO2 utslipp som har en drivhusvirkning på jorda som gjør at temperaturen øker. Det er bil og fly, materielle ting som store hus, hytter og båt og utallige forbruksartikler som bidrar mest til CO2 utslippene.

Klimaendringene påvirker i første rekke atmosfæren og verdenshavene, to faktorer som alt liv på jorda, også menneskene, er avhengige av.

Klimaendringene forsterker også flyktningkrisen. I følge Jan Egeland, generalsekretær for flyktninghjelpen, blir det hvert år 20 mill. nye flyktninger i verden. 30 % av disse er på grunn av krig og konflikt, resten, 70 %, er på grunn av naturkatastrofer, der langt de fleste er klimarelatert. Dette er bare begynnelsen på lidelsene dersom vi ikke får stoppet de farlige klimaendringene.

Det er foruroligende at en krise som i løpet av en generasjon kan true økologisk balanse, matproduksjon, bosetting, stabilitet og global sikkerhet ikke ser ut til å berøre oss i større grad!

Forvalteransvaret, som ble gitt i starten

av Bibelen er mer aktuelt enn noen sinne, og sammen med Jesu ord om neste-kjærlighet aner vi hva dette kan innebære i vårt århundre: Som kristne utfordres vi til å kjempe for miljøvern og global rettferdighet.

Spørsmål

1. Hvorfor sier ikke Mosebøkene, Jesus eller Bibelen i det hele tatt, noe om global oppvarming?
2. Hva betyr ordet å «forvalte»?
3. Hvorfor har ordet forvaltning i dag endret innhold/betydning i forhold til i «gamle dager»?
4. Hvorfor synes ikke spørsmålene om klimaendringer å berøre oss i nevneverdig grad?
6. Ekstremvær forekommer oftere enn tidligere. Gi ett eller flere eksempler på ekstremvær fra siste året (globalt).
7. Hva tenker du om dette?
8. Reklamen bryr seg lite om disse spørsmålene. Hvorfor?
9. Hvordan kan hver enkelt av oss bidra til at vi får til sunnere klode?
10. Hvorfor er det viktig å snakke om nestekjærlighet og rettferdighet når vi snakker om forvaltning?
11. Når vi er frelst av bare nåde (snakk om dette om begrepet er uklart), trenger vi da å bry oss om disse sakene?
13. Hva tenker du om begrepet «Vi har alt, men det er også alt vi har»?

Andre bibellekster

Lukas 16,1-13
1. Mosebok 1,28-30
1. Mosebok 2,15
Jakob 5,1-6

Ukas utfordring

Tenk gjennom hvordan du kan være en god forvalter av skaperverket. Hva kan du konkret gjøre i din hverdag for å bidra til et bedre klima? Prøv det ut frem til neste samling!

Praksis

Be om tilgivelse for at vi som samfunn forvalter jordas ressurser egoistisk. Be for jorda vår, og spesielt for den tredje verden, som lider under vårt overforbruk.

4 Syndefallet og synderen

Hensikt med samlingen

Forstå at synden ikke tåler Gud, men at Gud elsker oss syndere.

**Bibel: Matteus 18,21–35,
Efeserne 4,31–32,
Johannes 10,10.**

Input

Du har kanskje hørt at Gud er rettferdig, og tåler ikke synd? Det første stemmer, men ikke det andre: Det er synd som ikke tåler Gud. Gud tåler nemlig alt. Gud er som lys i mørket. Mørket kan ikke overvinne lyset. (Johannes 1,5)

Men vi får begynne på begynnelsen, i 1. Mosebok. Gud har skapt alt, inkludert Adam og Eva. De kunne forsyne seg av alle trærne i hagen, bortsett fra ett: «treet til kunnskap om godt og ondt» (1. Mosebok 2,17). Vi vet at Eva og Adam lot seg friste av slangen til å spise av frukten fra dette treet. Vi leser videre fra 1. Mosebok 3,22–23: Så sa Herren Gud: «Se, mennesket er blitt som en av oss til å kjenne godt og ondt. Bare han ikke rekker ut hånden og eter av livets tre, så han lever evig». Derfor sendte Herren han ut av Edens hage for å dyrke den jorden han selv var tatt av. Adam og Eva ble forvist og drevet ut av hagen.

Hvordan ser egentlig dette med synd, Gud og oss ut?

Se for dere en rettsak: Vi er de tiltalte og skyldige. I Jeremia 2,22 står det: «Om du vasker deg med lut og sløser med såpe, er din skyld like skitten for meg, sier Herren Gud.»

Gud kunne stoppet der. Men han elsker menneskene så høyt at han valgte å lage en redningsaksjon. Den fornærmede

parten er Gud, det er han det er gjort urett mot, men det er også han som kommer med løsningen: Jesus. Han sendte Jesus til verden slik at han kunne ta vår straff.

La oss gå tilbake til Det gamle testamente: Israelfolket trosset Gud gang på gang, og var utakknemlige. De klaget på at de manglet vann og brød, og det var «møkka lei» av det brødet de fikk. Gud sendte giftslanger blant dem. Folket angret og ba Moses gå i forbønn for dem. Da ba Gud Moses sette opp en kobberslange på en stang. Så skjedde det: Hver gang en slange hadde bitt noen, og han festet blikket på kopperslangen, fikk han leve. (4. Mosebok 21,5-9). Vi er alle bitt av denne slangen og synden, giften renner i våre årer og truer med å ta det evige livet fra oss. Det eneste vi trenger å gjøre er å løfte våre øyne på vår kobberslange - nemlig Jesus.

Da kan man kanskje tenke at det er greit å synde likevel. Vi kan jo likevel få tilgivelse.

Synd er ikke bra for verken meg, andre eller Gud. Synd er med og ødelegger relasjonen mellom oss mennesker, og også mellom oss og Gud. Den kan til og med ødelegge vårt forhold til oss selv.

Synden tåler ikke Gud, slik mørket ikke tåler lys. Men Gud tåler, ja elsker oss syndere og vil hjelpe oss å leve etter hans vilje mer og mer.

Spørsmål

1. Kan dere komme på eksempler på at synd ødelegger for oss selv, for andre – eller for relasjonen mellom oss og Gud?
2. Hva vil det si å løfte øynene på Jesus?
3. Hvordan ville en fotballkamp uten dommer vært? Parkeringen i byen uten parkeringsvakter? Tenker du at det å ha en dommer er positivt?
4. Hvordan kan vi bli klar over synd i livene våre?
5. Hva tror du det vil si å leve etter Guds vilje mer og mer?

Andre bibellekster

Salme 139,12
Jesaja 6,1-8
1. Petersbrev 2,9
1. Johannesbrev 2,8b

Praksis

Google: bilder under teksten: «medisin symbol.» Snakk sammen om det dere finner ut.

Ukas utfordring

Lær Johannes 3,14–15. Husk også å lære hvor det står.

5 Gud er hellig

Hensikt med samlingen

Forstå hva det betyr at Gud er hellig.

**Bibel: Jesaja 6,1-8,
2. Korinterbrev 7,1,
1. Timoteusbrev 2,1-2.**

Input

Tenk deg situasjonen: Det er en flott sommerkveld. Dere er en gjeng samlet ved den lokale badestranden. Det spilles musikk og samtalene går lett mellom dere der dere sitter rundt bålet. Plutselig kommer det en politibil kjørende bort. Hvordan ville du reagert?

Det kan nok være litt ulike reaksjoner blant dere. Noen vil kanskje tenke: «Hva er raskeste veien bort?» – De har mest lyst til å løpe fra hele situasjonen. Noen vil kanskje automatisk lukke munnen og tenke: «Hva skjer?». Andre kan gå frimodig bort til betjentene si hei og slå av en prat med dem. Hvordan reaksjonen din vil være kommer helt an dine tidligere erfaringer med politiet. Noen tenker at politiet er her for å passe på oss, mens andre kan tenke at de er kun ute etter «å ta oss».

Nå kan ikke Gud som «hellig» sammenlignes med politiet, fordi politiet er ikke hellige. Utfordringen er at det er kun Gud som er hellig, og dermed er det heller ingen som kan sammenlignes med han. Noe av det som ligger Guds hellighet er at han er helt feilfri, strålende lys uten innslag av mørke, allvitende, allmektig, rettferdig... Han er annerledes enn alt og alle. Grunnen til at vi likevel velger å sammenligne Gud med politiet er at de har noen felles punkter.

De fleste av oss har en naturlig respekt for politiet, og det skal vi ha. Kanskje det er mulig å overføre den respekt-følelsen til vårt forhold til Gud også. Ikke for at vi skal være redd Gud, men for å skjønne litt av det med at han er hellig?

Vi er gitt noen lover i Norge. Det er sikkert ikke alle du er enige i, men allikevel, vi har fått dem som leveregler, og politiet passer på at vi holder dem. Det skal gjøre samfunnet vårt velfungerende og at det skal være et greit sted å bo for alle. På samme måte har Gud gitt oss noen leve-regler. Reglene skal gjøre at verden kan fungere slik han vil og at det skal være greit å leve her for alle. Vi setter pris på et rettferdig politi og rettsvesen i Norge – det er trygt. Setter vi like stor pris på at Gud er rettferdig – og at han da også må dømme oss som gjør galt?

Våre synder gjør at vi fortjener straff. Det gjelder om syndene er store eller små, mange eller få – ja som mennesker er vi syndere bare ved å være mennesker. Det er bare sånn det er. Fordi Gud er hellig kan han ikke tolerere synd. Men han kjenner oss, og elsker oss så høyt – det hører også med til Guds hellighet – at han må gjøre noe for å hjelpe oss.

Se for deg at du er ute og kjører moped,

blir tatt i fartskontroll og får 1000,- i bot, som rettferdig er. Samtidig som du får boten, tilbyr politibetjenten deg en 1000,- lapp fra egen lomme til å betale boten med. «Det skjer ikke», tenker du kanskje. Men om det skjedde, ville du da sagt: «Politiet er bare ute etter å ta meg»? Gud er heller ikke ute etter å ta noen, men til forskjell fra politiet så «skjer det». Gud har allerede bladd opp med alt han har – latt Jesus dø på et kors – for at du kan gå fri!

I mange av møtene mellom Gud og folket hans i det gamle testamentet er det hans lover, folkets ulydighet og Guds straff over synden som vektlegges. Når fortellingene i det nye testamentet forteller at Jesus går i døden i vårt sted forstår vi at de gamle ordene om synd fortsatt gjelder – dommen kunne ikke slettes eller oppheves. Noen måtte sone den.

Fortellingen i Bibelen om kvinnen som ble tatt i utroskap viser oss hvordan både

vi mennesker – og Gud er. Hun hadde syndet, og var tatt på fersken. Det skulle straffes med døden, som det sto om i loven. En gruppe menn var klare til å sette i gang og få det overstått. Men da Jesus kom forsto de – én etter én – at heller ikke de selv var hellige – de var syndere hele gjengen, om enn på ulike måter. Og Jesus, hva sa han? Han sa ikke: «Kvinne, det er greit, la oss ikke kalle dette synd. Det høres så ille ut. Og som du ser er det heller ingen andre som får til å leve helt etter Guds lover.»? Nei, han sa: «Kvinne, dine synder er tilgitt. Gå bort og synd ikke mer». Som Guds hellige kunne han ikke kalle det noe annet enn det det var, synd, men som Guds hellige gjorde han det som ingen mennesker klarte – tok på seg straffen vi skulle hatt, vant over døden og gir en helt ny start til alle som vil ta imot...

En tanke: Du er hyperallergisk mot peanøtter. Du tåler faktisk ikke å være i samme rom som dem, det gir deg pustepro-

blemer. I denne situasjonen er det du som har en utfordring i møte med peanøttene. Det er selvsagt ikke noe problem for peanøttene å møte deg.

Vi mennesker er syndere, «for alle har syndet og mangler Guds herlighet». (Romerne 3,23). Gud har ikke problemer med å møte oss mennesker, det er ikke noe han heller vil! Men på samme måte som en allergiker har problemer med å møte peanøtter har vi problemer med å møte en Hellig Gud (Jfr. Moses og tornebusken i 2. Mosebok 2,1–22). Jesaja var sikker på at han

skulle dø etter å ha sett Gud i tempelet. Det endte likevel bra for ham fordi han ble renset med en glo fra Guds alter. Da Gud sendte Jesus til jorden og lot ham gå i døden for oss fikk vi den samme muligheten. I troen på Jesus kan vi møte den hellige Gud med fullstendig trygghet.

«Det er som om Gud har en medisin som gjør at allergikeren igjen tåler nøtter – ja, ikke bare tåler dem, men trenger dem! Jesus gjør at vi «helliges» så vi kan ha det forholdet til den hellige Gud som vi var skapt til – selv om vi fortsatt er syndere, tilgitte syndere.

Spørsmål

1. Hvilke konsekvenser har Guds hellighet og gudsfrykt for våre liv?
2. Hva menes med «gudsfrykt» og å «frykte Gud»?
3. Har dere møtt en kjendis, og opplevd «starstruck»? Hva skjedde? Er det mulig å overføre den følelsen til møte med den Hellige Gud. Tenk at du får lov å snakke med jordens skaper!
4. Se for deg at kongen vår, Kong Harald kommer inn i klasserommet. Hva ville du gjort? Blitt sittende, eller reist deg? Forklar hvorfor/hvorfor ikke?
5. Når er det du forholder deg til autoriteter?
6. På hvilken måte kan Gud sammenlignes med en nøtt?
7. På hvilke måter kommer en sånn sammenligning fullstendig til kort?

Andre bibelttekster

1. Mosebok 17,1–4
Lukas 5,8
Lukas 17,12–16
Åpb. 19,4

Praksis

Les om forhenget inn til det aller helligste. 2. Mosebok 26,31–33, Matteus 27,51 og Salme 95,1–7a.

Knel for Gud, og forsøk å be i denne stillingen én gang hver dag frem til neste samling.

Ukas utfordring

De som er 80 år i dag har engang vært ungdommer. Ta en prat med noen av dem og spør hva som ble forkynt om den Hellig Gud når de var yngre. Finn ut om forkynnelsen har endret seg.

Gud er vår far

Hensikt

Få en bedre forståelse hva som ligger i at Gud er vår far.

Bibel: Lukas 15,11–24.

Lytt evt. til «The Prodigal Son Suite» av Keith Green, gjerne med teksten på skjerm.

Input

Vi kan ha ulike relasjoner overfor hverandre. Det kan være sjef og ansatt, bror og søster eller lærer og elev. Når Bibelen forteller om relasjonen mellom oss mennesker og Gud, omtaler den ofte Gud som far, og vi mennesker som barn. Kanskje det er fordi Gud har de egenskapene som vi ofte forbinder med en god far: Kjærlig, beskyttende, irettesettende, korrigerende, grensesettende og oppdragende. Det er nok ikke alle som har opplevd at sin jordiske far er slik, men det kan kanskje være glansbildet av hva vi ser for at en far skal være for sine barn?

I Lukas 15,11–24 møter vi en spesiell far. Kanskje du har hørt historien om «den bortkomne sønnen»? Hva med å sette fokus på den ventende faren. Han som står og speider etter sønnen. Ja, for det står at: Men da han fremdeles var langt unna, så hans far ham og fikk inderlig medlidenhet

med ham. (v.20). Grunnen til at faren stod og speidet var neppe at sønnen hadde sendt en tekstmelding og sagt at han var på vei. Han lengtet og ventet på at sønnen skulle komme hjem. Denne faren er en som tilgir raust, lager til fest og skaper nye muligheter. Lignelsen som Jesus her fortalte peker på Guds grenseløse kjærlighet.

Hos Gud vil du alltid være elsket, alltid ønsket og aldri glemt. Hos ham har du en uendelig tabbevot. Du kan få komme med nederlag, gråt og smerte. Ja, han gleder seg over å høre din stemme i bønn. Han lengter etter å trøste deg når du er lei deg. Når du leser i Bibelen lar han sitt ord virke til kraft, glede og frimodighet.

Hva gir oss mulighet til å kalles Guds barn? I Johannes 1,12 står det: Men så mange som tok imot Ham, dem ga Han rett til å bli Guds barn, dem som tror på hans navn.

Spørsmål

1. Se på de ulike beskrivelsene av Gud som far: kjærlig, beskyttende, irette-settende, korrigerende, grensesprengende og oppdragende. Når er det du opplever Gud slik?
2. I hvilke situasjoner er det vanskeligst å ta kontakt med Gud? Når du er glad, lei, trist etc.? Hva kan du gjøre for at det skal bli lettere å ta kontakt i slike situasjoner?
3. Hva vil det si «å ta imot ham»? Hvordan vil du forklare det for en som ikke er kristen?
4. Hvor mange Bibelvers klarer dere å finne som handler om «Guds barn»?

Ukas utfordring

Som vår far er Gud opptatt av hvordan vi har det og hva vi er opptatt av. Sett av litt tid frem til neste gang til å fortelle ham om dette.

Andre bibellekster

Jesaja 49,14–16;
Jesaja 66,13;
Lukas 11,9–13; 2.
Tessalonikerbrev 2,25–17.

Praksis

- Finn en stol med fire føtter. Sett deg og løft beina. Nå sitter du med hele din tyngde.
- Ha tillit til at stolen holder. Stol på stolen. Husk at du på samme måte kan stole på Gud.
- Du kan komme med «hele din tyngde». Ha tillit til at Gud holder. Stol på Gud.

Faith in action

På linja Faith in action ved Gå Ut Senteret får studentene fast praksis i en utadrettet tjeneste, f.eks. i menighet, på skoler og studiesteder, gjennom fotball på tvers av kulturer – eller som leksehjelp for nye landsmenn. Søk om plass i dag!

acta@normisjon.no